

WOJEWODA MAZOWIECKI

Warszawa, 09 czerwca 2025 r.

WK-IV.431.1.14.2025

Pan
Mariusz Kucewicz
Burmistrz Miasta i Gminy Łosice

Urząd Miasta i Gminy w Łosicach
ul. Marszałka Józefa Piłsudskiego 6
08-200 Łosice

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 175 ust. 1 i 2 ustawy o finansach publicznych¹ oraz art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej² kontroler Anna Mlonek – starszy inspektor wojewódzki w Wydziale Kontroli Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie (dalej MUW), przeprowadził w dniach od 17 marca do 11 kwietnia 2025 r. kontrolę problemową w Gminie Łosice z siedzibą Urzędu Miasta i Gminy w Łosicach, przy ul. Marszałka Józefa Piłsudskiego 6, 08-200 Łosice.

Przedmiot kontroli obejmował prawidłowość wykorzystania środków Funduszu Solidarnościowego przeznaczonych na realizację zadania w ramach resortowego Programu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej "Opieka wytchnieniowa" - edycja 2024.

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2024 r. z uwzględnieniem zdarzeń wcześniejszych/późniejszych, mających wpływ na kontrolowaną działalność.

[Akta kontroli: str. 4-40]

Nawiązując do projektu wystąpienia pokontrolnego z dnia 20 maja 2025 r., do którego nie wniesiono zastrzeżeń, przekazuję Panu wystąpienie pokontrolne.

¹ Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1530 ze zm.) – dalej *ustawa o finansach publicznych*.

² Ustawa z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 224) – dalej *ustawa o kontroli w administracji rządowej*.

Kontakt:
telefon: (+48) 22 695 69 95
adres e-mail: info@mazowieckie.pl
strona www: www.gov.pl/web/uw-mazowiecki

Adresy do doręczeń:
plac Bankowy 3/5, 00-950 Warszawa
ePUAP: [/t6j4ljd68r/skrytka](https://t6j4ljd68r.skrytka.gov.pl)
e-doręczenia: AE:PL-96129-72086-CJUVW-29

W trakcie kontroli dokonano następujących ustaleń:

I. W zakresie organizacji realizacji zadania

Gmina Łosice (dalej Gmina) jest z mocy prawa wspólnotą samorządową, której ustrój określa ustawa o samorządzie gminnym³ oraz Statut Miasta i Gminy Łosice⁴, a jej obsługę na podstawie Regulaminu Organizacyjnego Gminy⁵ zapewnia Urząd Miasta i Gminy Łosice (dalej Urząd Miasta i Gminy)⁶.

[Akta kontroli: str. 41-47, 81-105]

Program „Opieka wytchnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2024 (dalej Program) ma na celu zapewnienie wsparcia w zakresie usług opieki wytchnieniowej. Podstawą prawną Programu jest art. 7 ust. 5 ustawy z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Solidarnościowym – (dalej Fundusz Solidarnościowy)⁷, natomiast nabór wniosków przeprowadzony został zgodnie z art. 13 ust. 2 ww. ustawy.

Program kierowany jest do członków rodzin lub opiekunów, którzy wymagają wsparcia w postaci doraźnej, czasowej przerwy w sprawowaniu bezpośredniej opieki nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności, a także nad osobami posiadającymi orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczenie równoważne.

Proces ubiegania się o środki finansowe z Programu realizowany był w Urzędzie Miasta i Gminy, natomiast realizację kontrolowanego zadania powierzono Miejsko – Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Łosicach (dalej MGOPS/Ośrodek)⁸, zgodnie z wydanym przez Burmistrza Gminy dnia 30 listopada 2023 r. upoważnieniem dla Kierownika MGOPS do podejmowania wszelkich czynności z zakresu realizacji Programu⁹.

³ Ustawa z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 ze zm.).

⁴ Uchwała Nr XXXII/222/17 Rady Miasta i Gminy Łosice z dnia 16 lutego 2017 r. w sprawie *uchwalenia statutu Miasta i Gminy Łosice*, zmienionej Uchwałą Nr LIII/390/18 Rady Miasta i Gminy Łosice z dnia 8 października 2018 r.

⁵ Zarządzenie Nr RMiG.120.35.2023 Burmistrza Miasta i Gminy w Łosicach z dnia 21 marca 2023 r. w sprawie *nadania Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Miasta i Gminy w Łosicach*, zmienionej zarządzeniami Burmistrza Miasta i Gminy w Łosicach: Nr RMiG 120.117.2023 z dnia 29 grudnia 2023 r., Nr RMiG 120.91.2024 z dnia 10 października 2024 r. – *dalej Regulamin Organizacyjny Gminy*.

⁶ W okresie objętym kontrolą oraz prowadzenia czynności kontrolnych funkcję Burmistrza Miasta i Gminy Łosice pełnił Pan Mariusz Kucewicz – zaświadczenia o wyborze z dnia 20 listopada 2018 r. i 6 maja 2024 r. – *dalej Burmistrz Gminy*.

⁷ Ustawa z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Solidarnościowym (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 647), od dnia 1 marca 2024 r. obowiązywał (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 296), od dnia 13 grudnia 2024 r. obowiązuje (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1848) – *dalej ustawa o Funduszu Solidarnościowym*.

⁸ MGOPS – samodzielna jednostka organizacyjna i budżetowa Gminy, z siedzibą pod adresem ul. Marszałka Józefa Piłsudskiego 6, 08-200 Łosice. W okresie realizacji zadania oraz prowadzenia czynności kontrolnych Kierownikiem Ośrodka był Pan Jarosław Pietruszewski, zgodnie z umową o pracę zawartą dnia XXXXXXXXXXXX.

⁹ Ww. upoważnienie nadano Zarządzeniem nr RMiG.120.108.2023 Burmistrza Miasta i Gminy Łosice z dnia 30 listopada 2023 r.

Podstawą funkcjonowania MGOPS jest m.in. statut, przyjęty Uchwałą Nr XXXIV/205/20 Rady Miasta i Gminy Łosice z dnia 30 grudnia 2020 r. Zgodnie z § 1 ust. 1 ww. statutu Ośrodek utworzono w celu realizacji *zadań własnych i zleconych gminie z zakresu pomocy społecznej oraz przewidzianych innymi przepisami do realizacji przez jednostki pomocy społecznej*.

Natomiast zakres działania, tryb pracy i strukturę organizacyjną Ośrodka określa *Regulamin Organizacyjny Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łosicach* wprowadzony Zarządzeniem Nr 2/2020 Kierownika MGOPS z dnia 1 czerwca 2020 r.

[Akta kontroli: str. 48-57, 106-119]

Zasady (polityki) rachunkowości w Ośrodku wprowadzono Zarządzeniem nr 5/2024 Kierownika MGOPS z dnia 8 lipca 2024 r. w *sprawie wprowadzenia dokumentacji przyjętych zasad (polityki) rachunkowości*, które weszło w życie z dniem 1 stycznia 2024 r.

Ponadto, dnia 9 lipca 2024 r. Zarządzeniem nr 6/2024 Kierownika MGOPS wprowadzono *zasady tj. politykę rachunkowości dla potrzeb realizacji Programu pn. „Opieka wytchnieniowa – edycja 2024” w ramach środków z Funduszu Solidarnościowego*, z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2024 r.

W Gminie zasady (polityki) rachunkowości przyjęto Zarządzeniem Nr RMiG.120.83.2019 Burmistrza Gminy z dnia 30 grudnia 2019 r. w *sprawie wprowadzenia w życie instrukcji kontroli finansowej, zasad (polityki) rachunkowości, zakładowego planu kont, procedur kontroli oraz obiegu dowodów finansowo księgowych*.

[Akta kontroli: str. 120-135]

II. W zakresie finansowania zadania

Gmina, w ramach ogłoszonego naboru wniosków, złożyła do Wojewody Mazowieckiego (dalej Wojewoda) dnia 15 listopada 2023 r., za pośrednictwem Generatora Funduszu Solidarnościowego dostępnego na stronie internetowej bfs.mriips.gov.pl, *Wniosek gminy/powiatu na środki finansowe z Programu „Opieka wytchnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2024* (dalej wniosek o środki finansowe z Programu)¹⁰ na planowaną łączną kwotę **28 458,00 zł** (w tym 558,00 zł na koszty obsługi Programu) dla 6 rodziców/opiekunów na rzecz 6 osób niepełnosprawnych, którym będą świadczone usługi opieki wytchnieniowej w formie pobytu dziennego (dalej uczestnicy Programu) w liczbie 558,00 godzin (dalej zadanie).

[Akta kontroli: str. 136-156]

¹⁰ Pierwotnie złożony ww. wniosek był kilkakrotnie aktualizowany, a ostateczna wersja *wniosku o środki finansowe z Programu* (nr wniosku: 2883-4) została złożona do MUW poprzez Generator Funduszu Solidarnościowego dnia 15 stycznia 2024 r.

W związku z zakwalifikowaniem ww. wniosku na realizację Programu przyznano Gminie środki finansowe w wysokości 28 684,00 zł, natomiast Gmina dnia 11 stycznia 2024 r. złożyła oświadczenie o przyjęciu środków Funduszu Solidarnościowego w kwocie ogółem **28 458,00 zł**, z tego:

- 27 900,00 zł na realizację zadania
- 558,00 zł na koszty związane z obsługą zadania.

[Akta kontroli: str. 157-168]

Dnia 1 marca 2024 r. Gmina zawarła z Wojewodą umowę **Nr 78/OW_JST/2024** w sprawie realizacji zadania w ramach resortowego Programu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej „Opieka wytchnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2024 (dalej umowa z Wojewodą).

W treści § 3 ust. 1-2 ww. umowy określono, że Wojewoda przekaze Gminie środki Funduszu Solidarnościowego na realizację zadania w łącznej kwocie **27 900,00 zł** oraz na koszty związane z obsługą Programu w wysokości **558,00 zł**.

Gmina w § 2 ust. 5 umowy z Wojewodą zobowiązała się do wykorzystania środków, zgodnie z celem na jaki je uzyskano oraz na warunkach określonych w ww. umowie, Programie i ogłoszeniu o naborze wniosków.

Termin realizacji zadania, zgodnie z § 1 pkt 1b umowy z Wojewodą ustalono **od dnia 1 lutego 2024 r. do dnia 30 listopada 2024 r.**, a w myśl zapisu § 2 ust. 6 ww. umowy wydatki będą kwalifikowalne, jeżeli zostaną faktycznie poniesione w okresie realizacji zadania¹¹.

W treści § 8 ust. 1 ww. umowy Gmina zobowiązała się również do przekazania Wojewodzie sprawozdania z realizacji Programu, obejmującego rozliczenie środków Funduszu Solidarnościowego w zakresie rzeczowym i finansowym, w terminie 30 dni od dnia zakończenia realizacji zadania.

Środki finansowe Funduszu Solidarnościowego w kwocie **28 458,00 zł**¹², przekazane zostały przez MUW dnia 15 marca 2024 r. na wydodrębniony rachunek bankowy Gminy, wskazany w 3 ust. 5 umowy z Wojewodą¹³, tj. z zachowaniem harmonogramu ich przekazania:

- na realizację zadania 27 900,00 zł,
- na koszty związane z obsługą Programu 558,00 zł.

[Akta kontroli: str. 169-187]

¹¹ W § 2 ust. 7 umowy z Wojewodą przewidziano możliwość refundacji ze środków Funduszu Solidarnościowego wydatków kwalifikowalnych poniesionych w związku z realizacją zadania od dnia 1 stycznia 2024 r.

¹² Nr wyciągu: 005/2024 z dnia 15 marca 2024 r.

¹³ Wyodrębniony na potrzeby realizacji Programu rachunek bankowy Gminy, prowadzony w Banku Spółdzielczym w Łosicach o numerze: 19 8038 0007 0010 1491 2000 2400 – *dalej rachunek bankowy Gminy*, którego dysponentem był MGOPS, zgodnie z wnioskiem Gminy skierowanym do ww. banku dnia 7 marca 2024 r.

Wpływ środków Funduszu Solidarnościowego z MUW zaewidencjonowano w wyodrębnionej ewidencji księgowej MGOPS prowadzonej dla realizacji Programu pozabudżetowo: strona Wn konta 139-OW *Inne rachunki bankowe*, Ma konta 240-OW *Pozostałe rozrachunki*.

Zgodnie z wyjaśnieniem Kierownika MGOPS z dnia 9 kwietnia 2025 r. „w ewidencji na koncie 139-OW ujęto odsetki bankowe 0,03 gr. za 2023 r., które pojawiły się na rachunku bankowym dopiero po 31.12.2023 r. i nie mogły być przekazane do MUW wcześniej. Ponadto, pod datą 4 stycznia 2024 r. ujęto w kwocie 331,43 zł rozliczenie dotyczące OW za 2023 r. (również odsetki). Podobnie ujęto naliczone odsetki bankowe na koniec 2024 r. w kwocie 9,87 zł, które zostały przekazane do MUW dnia 2 stycznia 2025 r.”

Zapisy księgowe w ewidencji księgowej dotyczące wpływu środków Funduszu Solidarnościowego w 2024 r. porównano z wyciągami bankowymi – rozbieżności nie stwierdzono.

[Akta kontroli: str. 182, 188-191, 504]

III. W zakresie wydatków będących podstawą wykorzystania środków Funduszu Solidarnościowego oraz ich ewidencji

Ze sprawozdania z realizacji Programu oraz przedstawionych wyciągów bankowych z wyodrębnionego na potrzeby Programu rachunku bankowego Gminy wynika, iż na realizację Programu ze środków Funduszu Solidarnościowego poniesiono w 2024 r. wydatki w wysokości ogółem **24 232,08 zł**, z tego na:

- wynagrodzenia za realizację usług opieki wytchnieniowej wraz z pochodnymi **24 232,08 zł**,
- koszty obsługi Programu **0,00 zł**.

[Akta kontroli: str. 444-468, 553]

Natomiast, po analizie wyodrębnionej ewidencji księgowej dotyczącej realizacji Programu stwierdzono, iż na dzień 30 listopada 2024 r. z zapisów na koncie:

- 139-OW *Inne rachunki bankowe* strona MA wynika kwota **24 232,08 zł**¹⁴,
 - 240-OW *Pozostałe rozrachunki* strona WN wynika kwota **25 978,79 zł**¹⁵,
- a powstała różnica stanowi kwotę **1 746,71 zł**.

[Akta kontroli: str. 192-194]

Zgodnie z treścią wyjaśnień Kierownika MGOPS z dnia 9 kwietnia 2025 r. ww. różnica „wynika z nieprawidłowej refundacji wydatków za miesiąc luty i marzec 2024 r.”, która została dokonana dnia 29 marca 2024 r. w kwocie ogółem **9 430,21 zł** (WB 006/2024), zamiast uwzględnionej w ewidencji konta 240-OW *Pozostałe rozrachunki* z ww. tytułu

¹⁴ Kwota 24 232,08 zł wynika z wyliczenia: 24 563,54 zł - 0,03 zł odsetki bankowe za 2023 r. - 331,43 zł rozliczenie OW za 2023 r.

¹⁵ Kwota 25 978,79 zł wynika z wyliczenia: 25 978,82 zł - 0,03 zł odsetki bankowe za 2023 r.

kwocie 11 176,92 zł, (różnica 1 746,71 zł) co potwierdza przedstawiona dokumentacja finansowo-księgowa.

Jednocześnie, z ww. wyjaśnienia wynika, iż „ze środków własnych Gminy w II i III na realizację Programu w 2024 r. poniesiono faktycznie kwotę 12 418,44 zł (szczegóły w tabeli OW 2024 koszty-wydatki załączonej do wyjaśnień MGOPS z dn. 03.04.2025 r.), natomiast w ewidencji 240-OW ujęto koszty w wysokości 11.176,92 zł, z czego w ewidencji 139-OW ujęto jedynie kwotę **9.430,21 zł** i w takiej wysokości dokonano refundacji z wyodrębnionego na potrzeby Programu konta bankowego”.

Ponadto, na koniec 31 grudnia 2024 r. błędnie wykazano w ewidencji konta 240-OW *Pozostałe rozrachunki* saldo po stronie WN: 4 453,42 oraz saldo po stronie MA: 7 905,15. Zgodnie z treścią ww. wyjaśnień powinno „nastąpić księgowanie 231ow/240ow -7895,28 (część obrotów konta 240ow powinna znaleźć się na koncie 231ow, bo w korespondencji 231ow / 139ow realizowane były przelewy do Zleceniobiorców). Po tej operacji saldo po stronie MA: 9,87 – zobowiązania z tytułu odsetek do zwrotu do MUW. Saldo po stronie WN: 331,43 – wynika z użycia konta 240 zamiast 240ow przy zwrocie do MUW środków za 2023 rok.”

[Akta kontroli: str. 188, 192, 194, 444, 500-501, 504]

Kontroli poddano 100 % wydatków poniesionych na realizację zadania.

W ramach Programu w 2024 r. bezpłatne usługi opieki wytchnieniowej **w formie pobytu dziennego** zrealizowano **dla 6 uczestników Programu** na rzecz **6 osób niepełnosprawnych**¹⁶, z czego:

- 5 osób z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności w ilości 465,00 godzin w okresie od 1 lutego 2024 r. do 20 listopada 2024 r. (po 93,00 godziny/osobę),
- 1 dziecko z orzeczeniem o niepełnosprawności w ilości 93,00 godzin w okresie od 7 do 28 lutego 2024 r.,

na podstawie wydanych przez Kierownika MGOPS *Informacji o przyznaniu opieki wytchnieniowej*¹⁷, po uprzednim złożeniu przez osoby ubiegające się o przyznanie ww. usługi formularza *karty zgłoszenia do Programu*¹⁸, stanowiącego załącznik nr 7 do Programu.

¹⁶ Sporządzony przez kontrolera Wykaz uczestników, opiekunów i zleceniobiorców świadczących usługi OW w ramach realizowanego w formie dziennej Programu Opieka wytchnieniowa - edycja 2024 w Gminie Łosice – zwanymi dalej odpowiednio uczestnikami Programu Lp.1, Lp. 2, Lp. 3, Lp. 4, Lp. 5, Lp. 6, stanowi akta kontroli.

¹⁷ Informacja o przyznaniu pomocy w postaci usług opieki wytchnieniowej w ramach Programu „Opieka wytchnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2024 – dalej *Informacje o przyznaniu opieki wytchnieniowej*, które włączono do akt kontroli.

¹⁸ Karta zgłoszenia do Programu „Opieka wytchnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2024 – dalej *karta zgłoszenia do Programu*, stanowią akta kontroli.

Łączna liczba godzin zegarowych usług opieki wytchnieniowej w ramach realizacji Programu wykazanych jako zrealizowane i opłacone przez MGOPS w 2024 r. wyniosła **558,00 godzin**¹⁹.

Z przedstawionej dokumentacji wynika, iż zgodnie z ust. 24 rozdziału V Programu, usługi opieki wytchnieniowej w formie pobytu dziennego realizowane były za uprzednią zgodą MGOPS, w miejscu zamieszkania osób niepełnosprawnych, przez osoby wskazane przez uczestników Programu w karcie zgłoszenia do Programu.

Ponadto, w odniesieniu do osoby, która została wskazana przez uczestnika Projektu sprawującego bezpośrednią opiekę nad niepełnosprawnym dzieckiem do ukończenia 16 roku życia, zostały złożone dodatkowe dokumenty, o których mowa w ust. 9 rozdziału V Programu.

[Akta kontroli: str. 195-281]

W celu realizacji świadczenia usługi opieki wytchnieniowej w ramach Programu w 2024 r. MGOPS zawarł umowy zlecenia z 4 osobami fizycznymi (dalej zleceniobiorcy), wskazanymi przez uczestników Programu, zgodnie z treścią ust. 8 pkt 3 oraz ust. 27 pkt 3 rozdziału V Programu, przy czym jeden zleceniobiorca świadczył usługi dla trzech uczestników Programu²⁰.

W wyjaśnieniu Kierownika MGOPS z dnia 31 marca 2025 r. poinformowano, iż do zamówień na usług opieki wytchnieniowej nie stosowano przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych²¹, ponieważ „wszyscy opiekunowie osób niepełnosprawnych byli wskazywani w kartach zgłoszenia” przez uczestników Programu, a w oparciu o wytyczne Wydziału Do Spraw Osób Niepełnosprawnych MUW nr WN-II.946.1.8.2022 z dnia 6 czerwca 2022 r., w przypadku wskazania usługodawcy, nie ma zastosowania prawo zamówień publicznych.

Za realizację usługi opieki wytchnieniowej zleceniobiorcy otrzymali wynagrodzenie w wysokości nie przekraczającej **50,00 zł** brutto za jedną godzinę zegarową pracy, z uwzględnieniem kosztów pracodawcy, co wynika z podpisanych z nimi umów zleceń i jest zgodne z ust. 19 pkt 1 rozdziału V Programu.

[Akta kontroli: str. 282-299, 483-484]

¹⁹ Sporządzone przez kontrolera Zestawienie godzin zrealizowanych usług w ramach Programu „Opieka Wytchnieniowa” - edycja 2024 włączono do akt kontroli.

²⁰ Dane w zakresie zawartych umów zleceń zawiera ww. Wykaz uczestników, opiekunów i zleceniobiorców świadczących usługi OW w ramach realizowanego w formie dziennej Programu Opieka wytchnieniowa - edycja 2024 w Gminie Łosice.

²¹ Ustawa z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1320) – dalej Prawo zamówień publicznych.

Wypłaty wynagrodzenia dokonano przelewem na rachunki bankowe wskazane przez zleceńbiorców w miesiącach od lutego do listopada 2024 r., na podstawie sporządzanych w okresach miesięcznych rachunków do umów zleceń²² i wypełnianych *kart realizacji usług*²³.

[Akta kontroli: str. 310-468]

Z treści § 5 ust. 2 zawartych umów zleceń wynika, iż wypłata wynagrodzenia powinna być dokonana w terminie 14 dni od otrzymania *karty realizacji usług* i faktury, jednakże Ośrodek nie rejestrował daty wpływu *karty realizacji usług* do MGOPS. Z wyjaśnień Kierownika MGOPS z dnia 31 marca 2025 r. wynika, iż datą wpływu *karty realizacji usług* w poszczególnych miesiącach jest „*data widniejąca na rachunku rozliczeniowym*”, a w treści umów zleceń błędnie użyto słowo „*faktury*” zamiast „*rachunki*”. Ponadto, wynagrodzenie z tytułu umów zleceń „*zostało wypłacone terminowo*”, a zleceńbiorczy „*nie wnosili roszczeń z tego tytułu*”.

Ponadto, w wyjaśnieniach z dnia 9 kwietnia 2025 r. Kierownik MGOPS poinformował, iż w związku z tym, że „*zgodnie z regulaminem wynagradzania MGOPS w Łosicach, płace pracowników wypłacane są 26 każdego dnia miesiąca*” przyjęto, że „*w analogicznym terminie rozliczane i wypłacane są należności z tytułu umów zlecenia*”, w tym z tytułu realizacji Programu, przy czym ustalono, iż w treści ww. regulaminu nie ma żadnego odniesienia do wynagrodzeń z tytułu umów zleceń.

Stwierdzono również, iż nie jest to zgodne ze stanem faktycznym, ponieważ z analizy rachunków i wyciągów bankowych wynika, że w ww. terminie zostały opłacone jedynie rachunki w lutym i sierpniu 2024 r., natomiast pozostałe rachunki były opłacane w innych terminach²⁴.

Ponadto, rachunek wystawiony dnia 25 marca 2024 r. za usługi dla uczestnika Programu (Lp. 2) na kwotę 378,94 zł netto został opłacony dopiero dnia 23 kwietnia 2024 r.²⁵, tj. po terminie wskazanym w § 5 ust. 2 umowy zlecenia, przy czym na karcie realizacji usług przy podpisie realizatora Programu i uczestnika Programu widnieje data 29 marca 2024 r.

[Akta kontroli: str. 282-299, 326-327, 483, 394, 448, 502, 508-517]

²² Rachunki do umów zleceń stanowią akta kontroli.

²³ Karta realizacji usług opieki wytchnieniowej w ramach Programu „Opieka wytchnieniowa” dla jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2024, według wzoru stanowiącego załącznik nr 8 do Programu – *dalej karta realizacji usług*.

²⁴ Pozostałe rachunki do umów zleceń zostały opłacone w terminach: 5, 11 i 25 marca 2024 r., 23 kwietnia 2024 r., 27 maja 2024 r., 25 czerwca 2024 r., 29 i 31 lipca 2024 r., 23 września 2024 r., 28 października 2024 r. i 25 listopada 2024 r.

²⁵ Zapłaty dokonano dnia 23 kwietnia 2024 r. w kwocie zbiorczej 1 722,47 zł (WB 008/2024) tj. obejmującej również kwoty netto z pozostałych trzech rachunków tego zleceńbiorky za miesiąc kwiecień 2024 r.

III. 1. Ze szczegółowej analizy kart realizacji usług oraz rachunków do umów zleceń wynika, iż w poniższych przypadkach rachunki zostały wystawione i zapłacone, z uwzględnieniem godzin wykazanych w karcie realizacji usług, które w danym miesiącu **nie zostały jeszcze zrealizowane**, a przy podpisie realizatora Programu i uczestnika Programu widnieje późniejsza data złożenia ww. karty niż wypłaconego wynagrodzenia za ten miesiąc, zgodnie z poniższą tabelą:

Miesiąc 2024 r.	Data wystawienia rachunku	Data opłacenia rachunku	Uczestnik Programu (Lp.)	Data złożenia karty realizacji usług	Data realizacji usług po wystawieniu rachunku
Luty	26.02.2024	26.02.2024	Lp. 1	27.02.2024	27.02.2024
			Lp. 2	29.02.2024	
Marzec	25.03.2024	25.03.2024	Lp. 1	29.03.2024	29.03.2024
			Lp. 3	29.03.2024	29.03.2024
Kwiecień	22.04.2024	23.04.2024	Lp. 1	29.04.2024	25.04.2024 29.04.2024
			Lp. 2	24.04.2024	–
			Lp. 3	23.04.2024	29.04.2024
			Lp. 4	22.04.2024	22.04.2024 (20.00-22.00)
Maj	27.05.2024	27.05.2024	Lp. 1	29.05.2024	29.05.2024
Czerwiec	24.06.2024	25.06.2024	Lp. 1	28.06.2024	26.06.2024 28.06.2024
			Lp. 3	28.06.2024	28.06.2024
			Lp. 4	25.06.2024	–
Wrzesień	23.09.2024	23.09.2024	Lp. 2	27.09.2024	27.09.2024
			Lp. 3	25.09.2024	25.09.2024 28.09.2024
Październik	28.10.2024	28.10.2024	Lp. 3	28.10.2024	28.10.2024 (15.00-17.00)

Zgodnie z treścią wyjaśnień Kierownika MGOPS z dnia 3 kwietnia 2025 r. „w wyznaczonym dniu miesiąca odbywa się spotkanie z osobą nadzorującą rozliczenie wykonania umów zlecenia „OW” i wówczas rozliczane są godziny przepracowane w danym miesiącu.

Natomiast „należność za godziny po tym dniu, **opłacana jest zaliczkowo** z obowiązkiem dokładnego rozliczenia w następnym miesiącu (...) w sytuacji, gdy nie jest zagrożone wykonanie zaplanowanych godzin w danym miesiącu”.

Ponadto, w wyjaśnieniach z dnia 9 kwietnia 2025 r. kierownik MGOPS poinformował, iż „w celu weryfikacji świadczonych usług po dacie rozliczenia karty zostały ponownie sprawdzone i uzupełnione na koniec miesiąca. Daty widniejące na karcie realizacji w pkt 5 i 6 powinny być datami kończącymi miesiąc, natomiast widniejące daty które nie są datami kończącymi miesiąc zostały błędnie wpisane”.

[Akta kontroli: str. 310-383, 384-420, 498, 502]

Należy zauważyć, iż zgodnie z zapisami ust. 26 rozdziału V Programu, Gmina dokonuje rozliczenia usług opieki wytchnieniowej na podstawie wypełnionej *karty realizacji usług*, której wzór stanowi załącznik nr 8 do Programu. W treści wzoru tego formularza zawarto uwagę, iż „*Kartę realizacji usług należy uzupełniać na bieżąco*”, a „*potwierdzenie realizacji usługi opieki wytchnieniowej przez osobę bądź placówkę, która ją realizowała*” poświadczają się podpisem realizatora Programu, tym samym zapłata powinna zostać dokonana za usługi już wykonane.

Poza tym, zarówno w treści Programu, umowy z Wojewodą jak i umów zleceń nie zawarto zapisów o płatnościach zaliczkowych, na poczet wykonania usług opieki wytchnieniowej, a Gmina w § 2 ust. 5 umowy z Wojewodą zobowiązała się do wykorzystania środków, zgodnie z celem na jaki je uzyskano oraz na warunkach określonych w ww. umowie, Programie i ogłoszeniu o naborze wniosków.

III.2. W wyniku kontroli stwierdzono również, iż do rozliczenia zawartych na potrzeby Programu umów zleceń:

- użyto formularzy rachunków zawierających w treści sformułowanie „*za wykonanie usług opiekuńczych*”, a nie usług opieki wytchnieniowej, którym nie nadano numeru identyfikacyjnego²⁶,
- w miejscu przeznaczonym na nr umowy zlecenia wpisywano jedynie „*liczbę przepracowanych godzin oraz stawkę za godzinę*”²⁷,
- w stosowanych formularzach używano sformułowania „*Polecam dokonanie wydatków ze środków budżetowych Dz. 852 Rozdz. 85228 par. 4170*”²⁸, które niekonsekwentnie wykreślano, a w przypadkach dokonania wykreślenia treści dotyczącej klasyfikacji budżetowej „*Polecam dokonanie wydatków ze środków ~~budżetowych Dz. 852 Rozdz. 85228 par. 4170~~*” i dopisania „*pozabudżetowych*” nie umieszczono podpisu osoby dokonującej tego wykreślenia i daty poprawki pomimo tego, że wydatki zostały ujęte w pozabudżecie²⁹,
- w 7 przypadkach rachunki nie zostały podpisane przez zleceńbiorcę³⁰,

²⁶ Dotyczy wszystkich 37 przedstawionych rachunków.

²⁷ jw.

²⁸ jw.

²⁹ Brak wykreślenia dotyczy 14 przypadków, wykreślenia i zaparafowania (bez daty poprawki) dokonano w przypadku 4 rachunków (za mc lipiec 2024 r.), natomiast brak dat i podpisów przy skreśleniach dotyczy 19 rachunków.

³⁰ Dotyczy rachunków:

- z dnia 11 marca 2024 r. na kwotę 3 967,38 zł brutto za usługi dla uczestnika Programu (Lp. 6),
- z dnia 27 maja 2024 r. na kwotę 469,26 zł brutto za usługi dla uczestnika Programu (Lp. 2),
- z dnia 29 lipca 2024 r. na kwotę 383,94 zł brutto za usługi dla uczestnika Programu (Lp. 3),
- z dnia 29 lipca 2024 r. na kwotę 469,20 zł brutto za usługi dla uczestnika Programu (Lp. 2),
- z dnia 30 lipca 2024 r. na kwotę 170,64 zł brutto za usługi dla uczestnika Programu (Lp. 4),
- z dnia 23 września 2024 r. na kwotę 426,60 zł brutto za usługi uczestnika Programu dla (Lp. 3),

co zgodnie z wyjaśnieniem Kierownika MGOPS z dnia 9 kwietnia 2025 r. wynika z „*pomyłki*” lub „*niedopatrzienia*”.

[Akta kontroli: str. 384-420, 504-506]

Ponadto:

- na rachunku z dnia 11 marca 2024 r. na kwotę 3 967,38 zł brutto za usługi dla uczestnika Programu (Lp. 6), brakowało uzupełnienia kwoty netto do wypłaty i kwoty słownie oraz kwoty potrąceń ZUS i US, które zgodnie z treścią ww. wyjaśnienia „*zostały przekazane w prawidłowych wysokościach w oparciu o dane z tabeli pomocniczej*”, pomimo zatwierdzenia rachunku do wypłaty i sprawdzenia pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym,

[Akta kontroli: str. 289-299, 505]

- na rachunku z dnia 27 maja 2024 r. na kwotę 426,60 zł brutto za usługi dla uczestnika Programu (Lp.4), podano potrącenia ZUS w wysokości 48,08 zł zamiast 48,04 zł (różnica 0,04 zł), natomiast opłacono składki ZUS i uwzględniono do wypłaty netto kwoty prawidłowe, które zgodnie z treścią ww. wyjaśnienia „*rozliczano wg dodatkowego zestawienia w arkuszu kalkulacyjnym i z niego wpisywano kwoty na rachunek*” i „*zapewne nastąpiła pomyłka w trakcie przepisywania*”,

[Akta kontroli: str. 402, 422, 506]

- trzy rachunki tego samego zleceniobiorcy wystawione dnia 26 lutego 2024 r. na kwotę po 310,05 zł netto każdy, za usługi w lutym 2024 r. dla uczestników Programu (Lp.1, Lp. 2 i Lp. 3), zostały wypłacone w kwotach po 310,04 zł netto (**różnica 0,01 zł**) dnia 26 lutego 2024 r. (WB 026/2024) oraz rachunki ww. zleceniobiorcy z dnia 25 marca 2024 r. na kwotę 310,05 zł netto za usługi dla uczestnika Programu (Lp. 3) i na kwotę 688,99 zł netto za usługi dla uczestnika Programu (Lp.1) (za miesiąc marzec), opłacono dnia 25 marca 2024 r. w łącznej kwocie 999,03 zł (WB 041/2024), zamiast 999,04 zł (**różnica 0,01 zł**), przy czym wypłaty dokonano ze środków własnych.

W piśmie MGOPS z dnia z dnia 9 kwietnia 2025 r. wyjaśniono, iż „*dla celów rozliczeń z ZUS w programie „Płatnik” wpisywana jest jedna kwota jako podstawa obliczania należnych składek. Jest to suma kwot brutto wynikających z rachunków. Natomiast przy odrębnym rozliczaniu poszczególnych rachunków „mogą powstać niewielkie różnice w składkach, czy kwocie do wypłaty (...), brakujące 4 grosze zostały pokryte ze środków własnych w ramach rozliczenia pozostałych rachunków tego zleceniobiorcy*”.

[Akta kontroli: str. 384-386, 390-391, 433-434, 439, 506]

-
- z dnia 23 września 2024 r. na kwotę 469,26 zł brutto za usługi dla uczestnika Programu (Lp. 2).

Natomiast, zgodnie z art. 22 ustawy o rachunkowości³¹ dowody księgowe powinny być rzetelne, zgodne z rzeczywistym przebiegiem operacji gospodarczej, którą dokumentują, kompletne i zawierające co najmniej dane określone w art. 21 ww. ustawy elementy dowodu księgowego (m.in. numer identyfikacyjny, podpis wystawcy) oraz wolne od błędów rachunkowych. Ponadto, błędy w dowodach wewnętrznych mogą być poprawiane przez skreślenie błędnej treści lub kwoty, wpisanie treści poprawnej i daty poprawki oraz złożenie podpisu osoby do tego upoważnionej.

Zaliczki na podatek dochodowy³² oraz składki do ZUS od ww. wynagrodzeń były odprowadzone w kwotach zbiorczych wynikających z zestawień PK oraz w terminach określonych odpowiednio ustawą o podatku dochodowym od osób fizycznych³³ oraz ustawą o systemie ubezpieczeń społecznych³⁴.

Stwierdzono natomiast, iż w przypadku trzech zleceniobiorców³⁵ nie pobierano zaliczek na podatek dochodowy, jednakże podatnicy (zleceniobiorcy) nie złożyli płatnikowi (MGOPS) na piśmie *wniosku o niepobieranie zaliczek w danym roku podatkowym (PIT-2 część J)*, o którym mowa w art. 31 a. ust. 1 oraz art. 31 c. ust. 1-2 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.

Ponadto, dane poszczególnych zleceniobiorców, zawarte w *Oświadczeniach Zleceniobiorcy do celów podatku dochodowego i ZUS* nie zostały wypełnione rzetelnie, ponieważ brakuje w nich stosownych wykreśleń i/lub niektóre pola zostały wykreślone błędnie, przy czym w ww. oświadczeniach nie ma również odniesienia do podstaw zaniechania pobierania zaliczek na podatek dochodowy.

[Akta kontroli: str. 300-303, 384-428]

Zgodnie z treścią wyjaśnień Kierownika MGOPS z dnia 9 kwietnia 2025 r. zleceniobiorca w ramach umowy zlecenie **OPS-1111-01/24** z dnia 1 lutego 2024 r. składał „*ustnie wniosek o niepobieranie zaliczki na podatek za poszczególne miesiące. W miesiącach: V, VI, VII, VIII, IX (...) pobrano podatek. Zrobiono to na (...) życzenie, by konieczność dopłaty w rozliczeniu rocznym dotyczyła mniejszej kwoty i nie była zbyt dolegliwa*”, natomiast „*brak pisemnego udokumentowania jest błędem wynikającym z przeoczenia*”.

³¹ Ustawa z 29 września 1994 r. o rachunkowości (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 120 ze zm.) – dalej *ustawa o rachunkowości*.

³² Z przedstawionych 37 rachunków tylko w 14 przypadkach naliczono i odprowadzono zaliczkę na podatek dochodowy.

³³ Ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 163 ze zm.).

³⁴ Ustawa z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 350).

³⁵ Dotyczy zleceniobiorców w ramach zawartych na potrzeby realizacji Programu:

- umowy zlecenie OPS-1111-01/24 z dnia 1 lutego 2024 r.;
- umowy zlecenie OPS-1111-02/24 z dnia 1 lutego 2024 r.;
- umowy zlecenie OPS-1111-03/24 z dnia 1 lutego 2024 r.

Należy nadmienić, iż z PIT-11 za 2024 r. wystawionego przez MGOPS dla ww. podatnika wynika, że uzyskane przez niego dochody z tytułu umowy zlecenia podlegające opodatkowaniu według skali podatkowej przekroczyły kwotę 30 000,00 zł, o której mowa w art. 31 c. ust. 2 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.

Ponadto, „*nie odprowadzano podatku*” w ramach umowy zlecenie **OPS-1111-02/24** z dnia 1 lutego 2024 r. oraz **OPS-1111-03/24** z dnia 1 lutego 2024 r., „*ponieważ kwoty miesięcznych dochodów z tytułu umowy zlecenia były znacząco niższe niż 2500 zł (kwota wolna 30.000 podzielona na 12 miesięcy)*”, jednakże „*nie udokumentowano tego na wniosku PIT-2, co wynika z niedopatrzenia*”.

Natomiast, pomimo nierzetelnych danych wynikających ze złożonych przez zleceniobiorców oświadczeń, składki do ZUS „*odprowadzono zgodnie z deklaracją wynikającą z § 7 umów zleceń*”.

[Akta kontroli: str. 505, 518-520]

Zgodnie z art. 8 ustawy Ordynacja podatkowa³⁶ to płatnik jest obowiązany na podstawie przepisów prawa podatkowego do obliczenia, pobrania od podatnika podatku i wpłacenia go we właściwym terminie organowi podatkowemu. Natomiast, w myśl art. 31 c. ust. 1 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, płatnik nie pobiera zaliczek, „*jeżeli podatnik złoży temu płatnikowi wniosek o niepobieranie zaliczek w danym roku podatkowym*”, co w ww. przypadkach nie nastąpiło.

Na *kartach realizacji usług* przedkładanych w okresach miesięcznych przez zleceniobiorców dla każdego uczestnika Programu, zgodnie z treścią § 3 ust. 2 zawartych umów zleceń, znajdowały się m.in. podpisy osoby reprezentującej realizatora Programu oraz osoby objętej opieką wytchnieniową, potwierdzające wykonanie usług wraz z datą i miejscem realizacji oraz określeniem ilości zrealizowanych godzin³⁷.

Z przedstawionej dokumentacji wynika, iż usługi opieki wytchnieniowej w ramach pobytu dziennego realizowane były z zachowaniem rocznego limitu 240 godzin dla jednej osoby niepełnosprawnej oraz maksymalnej długości świadczenia nieprzerwanego pobytu dziennego 12 godzin (z zakresu 6.00-22.00), zgodnie z wymogami zawartymi w ust. 11-14 rozdziału V Programu, a także limitu 93 godzin wynikającego z *Informacji o przyznaniu opieki wytchnieniowej* oraz zapisów § 1 ust. 4 zawartych umów zleceń.

³⁶ Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 111).

³⁷ Na *karcie realizacji usług* za miesiąc maj 2024 r. w tabeli w pkt III Lp. 4-10 stwierdzono brak podpisu uczestnika Programu (Lp. 1), co zgodnie z wyjaśnieniem Kierownika MGOPS z dnia 31 marca 2025 r. wynika z przeoczenia, jednakże podpis *potwierdzający zgodność karty realizacji usługi wytchnieniowej* widnieje w pkt 6.

Usługi opieki wytchnieniowej w miejscu zamieszkania ON, zgodnie z czasem realizacji określonym w *Informacjach o przyznaniu opieki wytchnieniowej* powinny być świadczone od poniedziałku do piątku, pomimo braku takiego warunku w Programie, natomiast z analizy *kart realizacji usług* wynika, iż zdarzały się przypadki realizacji ww. usług w sobotę tj. 17 lutego 2024 r., 2 marca 2024 r., 18 maja 2024 r., 28 września 2024 r.

Zgodnie z wyjaśnieniem Kierownika MGOPS z dnia 31 marca 2025 r. usługi opieki wytchnieniowej powinny być realizowane m.in. zgodnie z zapisami określonymi w *Informacjach o przyznaniu i umowach-zlecenia*, jednakże „*nagłe i nieprzewidziane*” sytuacje rodzinne uczestnika Programu „wymagały udzielenia pomocy” w ww. dniach. [Akta kontroli: str. 320-321, 324-325, 342-343, 372-373, 483]

III. 3. W wyniku szczegółowej analizy kart realizacji usług stwierdzono rozbieżności dotyczące wykazanej liczby godzin oraz zakresu godzinowego świadczonej opieki:

- 1) W ramach zawartej na potrzeby realizacji Programu umowy zlecenie: **OPS-1111-01/24** z dnia 1 lutego 2024 r. zleceniobiorca świadczył usługi opieki wytchnieniowej dla trzech uczestników Programu (Lp. 1, Lp. 2, Lp. 3).

Z przedłożonych do ww. umowy *kart realizacji usług* wynika, iż:

- dnia 8 lutego 2024 r., 15 marca 2024 r., 2 i 15 maja 2024 r. oraz 3 czerwca 2024 r. świadczył usługi w godzinach 7.00-**9.00** na rzecz jednego uczestnika Programu (Lp. 1), a tego samego dnia od godziny **9.00**-10.00 na rzecz innego uczestnika Programu (Lp. 2),
- dnia 2 kwietnia 2024 r. świadczył usługi w godzinach 7.00-**9.00** na rzecz jednego Uczestnika Programu (Lp. 1), a w tym samym dniu od godziny **9.00**-11.00 na rzecz innego Uczestnika Programu (Lp. 2),

tym samym godziną zakończenia usługi u jednego z uczestników Programu była jednocześnie początkiem świadczenia usług na rzecz drugiego uczestnika Programu.

Zgodnie z wyjaśnieniem Kierownika MGOPS z dnia 31 marca 2025 r. zleceniodawca w *kartach realizacji usług* nie uwzględnił czasu dojścia do drugiej osoby niepełnosprawnej, gdyż „*odległość pomiędzy miejscami ich zamieszkania wynosi 100 m, czas przejścia wynosi 1 min. (na podstawie mapy google)*” i dlatego było możliwe „*rozpoczęcie i świadczenie usług OW w podanych godzinach*”.

[Akta kontroli: str. 310-313, 334-337, 481]

Ponadto, dnia 11 marca 2024 r. ww. zleceniobiorca świadczył usługi na rzecz uczestnika Programu (Lp. 2) w godzinach **7.00-10.00**, zatem z zakresu godzinowego wynika, iż wyświadczone w tym dniu 3 godz., a nie jak wykazano na *karcie rozliczenia usług* 2 godz., tym samym w podsumowaniu ogółem na *karcie rozliczenia usług* i do wypłaty uwzględniono o 1 godzinę mniej niż wynika z zakresu godzinowego.

Z ww. wyjaśnienia Kierownika MGOPS wynika, iż na *karcie rozliczenia usług* wykazano „*błędny zakres godzinowy (7-10)*”, a faktycznie przepracowano 2 godziny (9.00-11.00), „*które zostały prawidłowo rozliczone*”.

[Akta kontroli: str. 326-327, 481, 485]

Poza tym ww. zleceniobiorca:

- dnia 11 i 18 marca 2024 r. świadczył usługi w godzinach **7.00-9.00** na rzecz jednego uczestnika Programu (Lp. 1), a w tych samych dniach tj. 11 marca 2024 r. od godziny **7.00-10.00** i 18 marca 2024 r. od godziny **7.00-9.00** na rzecz innego uczestnika Programu (Lp. 2),
- dnia 8 kwietnia 2024 r. świadczył usługi w godzinach **7.00-9.00** na rzecz jednego uczestnika Programu (Lp. 1), a tego samego dnia od godziny **8.00-10.00** na rzecz innego uczestnika Programu (Lp. 2),
- dnia 7 czerwca 2024 r. świadczył usługi w godzinach **7.00-9.00** na rzecz jednego uczestnika Programu (Lp. 1), a tego samego dnia od godziny **8.00-10.00** na rzecz innego uczestnika Programu (Lp. 2),
- dnia 24 czerwca 2024 r. świadczył usługi w godzinach **7.00-9.00** na rzecz jednego uczestnika Programu (Lp. 1), a tego samego dnia od godziny **7.00-9.00** na rzecz innego uczestnika Programu (Lp. 2).

tym samym wykazane w *karcie rozliczenia usług* i uwzględnione do wypłaty godziny świadczenia usług opieki wytchnieniowej u ww. uczestników Programu pokrywają się i wzajemnie wykluczają.

Z wyjaśnienia Kierownika MGOPS z dnia 31 marca 2025 r. wynika, iż na podstawie przyjętych 28 marca 2025 r. pisemnych oświadczeń uczestnika Programu (Lp. 2) i zleceniobiorcy ustalono, że „*faktycznie wyświadczono w tych dniach wskazaną liczbę godzin*”, natomiast „*błąd nastąpił w wypełnieniu tabeli dot. zakresu godzinowego*” uczestnika Programu (Lp. 2), wskazując jednocześnie poprawny zakres godzin w poszczególnych dniach oraz przepracowaną ogółem w tych miesiącach liczbę godzin opieki wytchnieniowej na rzecz uczestnika Programu (Lp. 2).

[Akta kontroli: str. 324-327, 334-337, 350-353, 481-482, 485-486]

Podkreślenia wymaga fakt, iż w ust. 26 rozdziału V Programu określono, iż Gmina *dokonyje rozliczenia usług opieki wytchnieniowej* na podstawie wypełnionej *karty realizacji usług* według określonego wzoru, którą za każdym razem potwierdza uczestnik Programu i zleceniobiorca/realizator Programu.

Usługi opieki wytchnieniowej, w myśl zapisów ust. 6 pkt 1a rozdziału V Programu i zgodnie z umową z Wojewodą były realizowane w formie dziennej, w miejscu zamieszkania uczestnika Programu. Natomiast z *Informacji o przyznaniu opieki wytchnieniowej* wynika,

iż uczestnik Programu (Lp. 1) i uczestnik Programu (Lp. 2) nie mieszkają pod tym samym adresem, co zgodnie z ww. zapisami Programu wyklucza świadczenie usług opieki wytchnieniowej w tym samym czasie przez tego zleceniobiorcę.

Ponadto, zgodnie z wyjaśnieniem Kierownika MGOPS z dnia 31 marca 2025 r. „*odległość pomiędzy miejscami ich zamieszkania wynosi 100 m, czas przejścia wynosi 1 min.*”.

Przedłożone przez MGOPS oświadczenia uczestnika Programu (Lp. 2) oraz zleceniobiorcy z dnia 28 marca 2025 r., dołączone do ww. wyjaśnienia nie mogą zostać uwzględnione jako dokumenty, na podstawie których można byłoby dokonać rozliczenia świadczonych usług, ponieważ zachodzą okoliczności, które mogłyby podważyć wiarygodność prawidłowości ich realizacji.

[Akta kontroli: str. 255-256, 259-260, 481]

Wobec powyższego, działanie polegające na dokonaniu rozliczenia usług opieki wytchnieniowej przez MGOPS na podstawie wypełnionych *kart realizacji usług*, z których wynika, iż zleceniobiorca realizowali usługi w formie dziennej w miejscu zamieszkania na rzecz dwóch uczestników Programu, zamieszkujących pod innym adresem, w tym samym czasie jest niezgodne z zapisami Programu.

W ocenie kontrolującego, Gmina powinna w sposób jasny i niebudzący wątpliwości wykazać okoliczność realizacji zadania w zakresie rozliczenia usług opieki wytchnieniowej, a wszelkie rozbieżności powinny zostać wyjaśnione i skorygowane na etapie kontroli merytorycznej i/lub formalno – rachunkowej MGOPS.

W oparciu o zapisy ust. 13 rozdziału VI Programu, decyzję o kwalifikowalności kosztów podejmuje Wojewoda, zatem biorąc pod uwagę powyższe okoliczności poniesione wydatki za **16 godzin**³⁸ usług opieki wytchnieniowej w wysokości **800,00 zł** są kosztami niekwalifikowanymi do Programu i stanowią środki Funduszu Solidarnościowego **wykorzystane niezgodnie z przeznaczeniem.**

- 2) W ramach zawartej na potrzeby realizacji Programu *umowy zlecenie: OPS-1111-02/24* z dnia 1 lutego 2024 r. zleceniobiorca świadczył usługi opieki wytchnieniowej dla jednego uczestnika Programu (Lp. 4). Po weryfikacji przedłożonych do ww. umowy *kart realizacji usług* stwierdzono, iż ww. zleceniobiorca:

³⁸ Koszty niekwalifikowane do Programu za godziny realizacji usług wykazane przez zleceniobiorcę w ramach rozliczenia umowy zlecenie: **OPS-1111-01/24** z dnia 1 lutego 2024 r. jn.:

- 11 marca 2024 r. – 2 godz. x 2 uczestników Projektu = 4 godz.,
- 18 marca 2024 r. – 2 godz. x 2 uczestników Projektu = 4 godz.,
- 8 kwietnia 2024 r. – 1 godz. x 2 uczestników Projektu = 2 godz.,
- 7 czerwca 2024 r. – 1 godz. x 2 uczestników Projektu = 2 godz.,
- 24 czerwca 2024 r. – 2 godz. x 2 uczestników Projektu = 4 godz.

- dnia 4 kwietnia 2024 r. świadczył usługi w godzinach **9.00-11.00**, zatem z zakresu godzinowego wyniku, iż wyświadczono w tym dniu 2 godz., a nie jak wykazano na *karcie realizacji usług* 3 godz., tj. o 1 godzinę więcej,
- dnia 10 kwietnia 2024 r. świadczył usługi w godzinach **10.00-14.00**, zatem z zakresu godzinowego wyniku, iż wyświadczono w tym dniu 4 godz., a nie jak wykazano na *karcie realizacji usług* 2 godz., tj. o 2 godziny mniej,

tym samym w podsumowaniu ogółem na *karcie realizacji usług* i do wypłaty uwzględniono o 1 godzinę mniej niż wynika z zakresu godzinowego.

Zgodnie z wyjaśnieniem Kierownika MGOPS z dnia 31 marca 2025 r. w ww. *kartach realizacji usług* wykazano błędny zakres godzinowy, faktycznie przepracowano wykazaną i uwzględnioną do wypłaty liczbę godzin tj.:

- dnia 4 kwietnia 2024 r. „wykazano błędny zakres godzinowy (9.00-11.00), faktycznie przepracowano 3 godziny, które zostały prawidłowo rozliczone”,
- dnia 10 kwietnia 2024 r. „wykazano błędny zakres godzinowy (10.00-14.00), faktycznie przepracowano 2 godziny, które zostały prawidłowo rozliczone”,

co potwierdzono stosownym oświadczeniem zleceniodawcy i uczestnika Programu (Lp. 4) z dnia 2 kwietnia 2025 r.

[Akta kontroli: str. 340-341, 482, 487-488]

W trakcie realizacji Programu były przeprowadzane przez MGOPS kontrole czasu i zakresu świadczonych usług, zgodnie z zapisami § 4 ust. 1 zawartych umów zleceń oraz ust. 29 rozdziału V Programu, które zgodnie z treścią wyjaśnienia Kierownika MGOPS z dnia 31 marca 2025 r. wykazały zgodność realizowanych usług³⁹.

Zgodnie z wyjaśnieniem Kierownika MGOPS z dnia 9 kwietnia 2025 r. „*data wizytacji nie zawsze była datą świadczenia usługi opieki wytchnieniowej, lecz datą faktycznej wizytacji monitorującej podczas obecności Uczestnika*”, natomiast „*obecność realizatora Programu /Zleceniobiorcy podczas wizytacji*”, w dniach kiedy nie były realizowane usługi opieki wytchnieniowej „*była uzgadniana wcześniej w kontakcie telefonicznym*”.

[Akta kontroli: str. 530-541, 503]

Wydatki ze środków Funduszu Solidarnościowego w ramach **kosztów obsługi Programu** wyniosły **0,00 zł**, ponieważ MGOPS nie wykorzystał 100 % środków przekazanych na ten cel.

W wyniku kontroli ustalono, iż poza wydatkami objętymi zbiorczą refundacją⁴⁰, kwota wypłaconego wynagrodzenia ze zrealizowane usługi opieki wytchnieniowej, wynikająca z rachunków była zgodna z wyodrębnioną ewidencją księgową wydatków, prowadzoną w sposób umożliwiającą identyfikację poszczególnych operacji księgowych, zgodnie

³⁹ Protokoły z wizytacji usług opieki wytchnieniowej z 2024 r. stanowią akta kontroli.

⁴⁰ Refundacji dokonano dnia 29 marca 2024 r. w zbiorczej kwocie 9 430,21 zł (WB 006/2024).

z zasadami wynikającymi z ustawy o rachunkowości.

Skontrolowane dowody księgowe zostały sprawdzone pod względem merytorycznym przez pracownika MGOPS, formalnym i rachunkowym przez głównego księgowego oraz zatwierdzone do wypłaty przez Kierownika MGOPS.

Dowody stanowiące podstawę wydatkowania środków Funduszu Solidarnościowego spełniały wymogi zawarte w art. 21 i 22 ustawy o rachunkowości, z wyjątkiem opisanych powyżej przypadków m.in. brakujących numerów identyfikacyjnych, podpisów zleceniobiorcy, kwoty netto do wypłaty i kwoty słownie, kwoty potrąceń ZUS i US, podania błędnej kwoty składki ZUS, które świadczą o nierzetelnej kontroli merytorycznej i formalno-rachunkowej MGOPS.

Realizacja Programu przez MGOPS w 2024 r. oraz wydatki poniesione na jego realizację zostały dokonane w okresie od 1 lutego 2024 r. do 30 listopada 2024 r., zgodnie z treścią § 1 pkt 1 b) umowy z Wojewodą oraz ust. 1 rozdziału VIII Programu.

Zgodnie z § 3 ust. 7 umowy z Wojewodą, MGOPS w miesiącach od kwietnia do listopada 2024 r. dokonywał wydatków na realizację Programu za pośrednictwem wyodrębnionego rachunku bankowego Gminy, natomiast wydatki poniesione w okresie luty – marzec 2024 r. zostały jednorazowo zrefundowane, w myśl § 2 ust. 7 ww. umowy.

Ponadto, Kierownik MGOPS złożył dnia 31 marca 2025 r. oświadczenie, iż:

- osoby ubiegające się o przyznanie usług opieki wytchnieniowej w dniu zgłoszenia *„nie uczestniczyły w Programie „Opieka wytchnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2024 lub innym programie resortowym Ministra Rodziny i Polityki Społecznej w zakresie usług opieki wytchnieniowej, w tym w Programie „Opieka wytchnieniowa” dla Organizacji Pozarządowych – edycja 2024”, z uwagi na błędnie wypełnione lub niewypełnione w tym zakresie karty zgłoszenia do Programu,*
- *„w godzinach realizacji usług opieki wytchnieniowej finansowanych ze środków Funduszu wobec osoby z niepełnosprawnością objętej usługą opieki wytchnieniowej nie były świadczone usługi opiekuńcze lub specjalistyczne usługi opiekuńcze, o których mowa w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, inne usługi finansowane ze środków Funduszu albo finansowane przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych lub usługi opieki wytchnieniowej finansowane ze środków publicznych”, z uwagi na realizowany równolegle m.in. Program Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2024.*

[Akta kontroli: str. 542]

Gmina uzyskała dodatkowy dochód w wysokości **247,24 zł** z tytułu odsetek od przechowywania środków Funduszu Solidarnościowego na wyodrębnionym rachunku bankowym.

Ośrodek dokonał zwrotu niewykorzystanej części środków na realizację Programu oraz odsetek bankowych na rachunek bankowy MUW wskazany w § 3 ust 10 umowy z Wojewodą w wysokości **4 473,16 zł**, w tym:

- w dniu 30 grudnia 2024 r. w kwocie 4 225,92 zł:
 - ✓ 3 667,92 zł z tytułu realizacji zadania,
 - ✓ 558,00 koszty obsługi Programu,
- w dniu 30 grudnia 2024 r. odsetki bankowe w kwocie 237,37 zł,
- w dniu 2 stycznia 2025 r. odsetki bankowe w kwocie 9,87 zł,

tj. z zachowaniem terminu określonego w § 3 ust 9 pkt 3 i 4 ww. umowy, co potwierdza informacja Gminy zawarta w piśmie z dnia 30 stycznia 2025 r. oraz historia rachunku bankowego Gminy⁴¹.

[Akta kontroli: str. 543-546]

IV. W zakresie sprawozdawczości dotyczącej realizowanego zadania

Gmina, w myśl zapisu wynikającego z § 8 ust. 1 umowy z Wojewodą, przekazała do Wojewody dnia 31 grudnia 2024 r. sprawozdanie z realizacji Programu, według wzoru stanowiącego załącznik nr 4 do Programu tj. z jednodniowym opóźnieniem, które zgodnie z wyjaśnieniem Kierownika MGOPS z dnia 31 marca 2025 r. wynikało z powodów technicznych.

Wojewoda pismem WN-II.946.3.102.2023 z dnia 7 lutego 2025 r. zaakceptował złożone przez Gminę sprawozdanie z realizacji Programu⁴².

Zgodnie z treścią wyjaśnień Kierownika MGOPS z dnia 9 kwietnia 2025 r.

w ww. sprawozdaniu „*wykazano poprawnie kwotę wg ewidencji wydatków 139-OW*

24 232,08 zł, która stanowi faktyczną kwotę wydatków wykorzystanych w 2024 r. ze środków Funduszu Solidarnościowego”, przy czym z ewidencji 240-OW *Pozostałe rozrachunki* wynika kwota 25 978,79 zł.

Natomiast wzór formularza przedmiotowego sprawozdania – załącznik nr 4 do Programu nie uwzględnia wydatków własnych Gminy na kwotę 2 988,23 zł⁴³, które w wyniku błędnej

⁴¹ Wygenerowane elektronicznie *Potwierdzenie wykonania operacji w Banku Spółdzielczym w Łosicach* na kwotę:

- 4 225,92 zł dnia 30 grudnia 2024 r.,
- 237,37 zł dnia 30 grudnia 2024 r.,
- 9,87 zł dnia 2 stycznia 2025 r.

⁴² Sprawozdanie z realizacji Programu było korygowane, a ostateczna wersja ww. sprawozdania została złożona do MUW poprzez Generator Funduszu Solidarnościowego dnia 6 lutego 2025 r.

⁴³ Zgodnie z wyjaśnieniem Kierownika MGOPS z dnia 9 kwietnia 2025 r. „ze środków własnych Gminy w II i III na realizację Programu w 2024 r. poniesiono faktycznie kwotę 12 418,44 zł”, zatem 12 418,44 zł – 9 430,21 zł = 2 988,23 zł, przy czym z ww. tytułu w ewidencji konta 240-OW *Pozostałe rozrachunki* ujęto tylko 11 176,92 zł, a w ewidencji konta 130-OW *Inne rachunki bankowe* kwotę 9 430,21 zł.

refundacji nie zostały rozliczone w ramach Programu, co opisano w pkt III niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

[Akta kontroli: str. 547-559, 484, 504]

V. Ocena zagadnień poddanych kontroli

W trakcie kontroli stwierdzono nieprawidłowości polegające na:

1. Ujęciu w ewidencji księgowej błędnej kwoty refundacji wydatków za miesiąc luty i marzec 2024 r.⁴⁴, poniesionych pierwotnie ze środków własnych na realizację Programu, tj. niezgodnej z okazanymi dowodami księgowymi i zapisami w ewidencji księgowej, a także wykazaniu błędnego salda konta 240-OW *Pozostałe rozrachunki* po stronie Wn i Ma, wynikającego z braku wykonania stosownych księgowień, co stanowi naruszenie art. 24 ust. 1-3 ustawy o rachunkowości,
2. Dokonaniu zaliczkowej wypłaty wynagrodzenia za usługi opieki wytchnieniowej, które wykazano w karcie realizacji usług pomimo, że nie zostały jeszcze zrealizowane, tj. w przypadkach opisanych w tabeli w pkt III.1. niniejszego wystąpienia pokontrolnego, zapłata za ww. godziny usług nastąpiła wcześniej niż faktyczna ich realizacja, co jest niezgodne z zapisami ust. 26 rozdziału V Programu.
3. Nieterminowej wypłacie wynagrodzenia w kwocie 378,94 zł netto za miesiąc marzec 2024 r. za usługi dla uczestnika Programu (Lp. 2), tj. po terminie wskazanym w § 5 ust. 2 umowy zlecenia OPS-1111-01/24 z dnia 1 lutego 2024 r.⁴⁵,
4. Niespełnienie przez dowody księgowe wymogów art. 21 i 22 ustawy o rachunkowości, w przypadkach opisanych w pkt III.2. niniejszego wystąpienia pokontrolnego, wynikające m.in. z nierzetelnej kontroli merytorycznej i formalno-rachunkowej.
5. Zaniechanie pobierania zaliczek na podatek dochodowy w przypadku trzech zleceńbiorców, pomimo braku pisemnego wniosku podatnika o niepobieranie zaliczek w danym roku podatkowym, o którym mowa w art. 31 c. ust. 1 ustawy o podatku dochodowym, co narusza przepisy art. 8 ustawy Ordynacja podatkowa⁴⁶.
6. Poniesieniu wydatków ze środków Funduszu Solidarnościowego na kwotę ogółem 800,00 zł za 16 godzin usług opieki wytchnieniowej w formie dziennej, które w *kartach rozliczenia usług* na rzecz uczestnika Programu (Lp. 1) i uczestnika Programu (Lp. 2), świadczonych w miejscu ich zamieszkania, a zamieszkujących pod innym adresem, pokrywały się i wzajemnie wykluczały, co zostało opisane szczegółowo w pkt III.3.1) i jest niezgodne z ust. 6 pkt 1 a rozdziału V Programu.

⁴⁴ Refundacji wydatków na realizację Programu za luty-marzec 2024 r. ze środków Funduszu Solidarnościowego dokonano dnia 29 marca 2024 r. w kwocie 9 430,21 zł, którą ujęto w ewidencji 139-OW, natomiast ze środków własnych Gminy poniesiono na ten cel w tym okresie faktycznie kwotę 12 418,44 zł, natomiast w ewidencji 240-OW ujęto koszty w wysokości 11 176,92 zł, czego konsekwencją było wykazanie zaniżonych wydatków w sprawozdaniu z realizacji Programu.

⁴⁵ Rachunek na kwotę 378,94 zł netto został wystawiony dnia 25 marca 2024 r., a opłacony dopiero dnia 23 kwietnia 2024 r. (WB 008/2024).

⁴⁶ Dotyczy 23 z 37 rachunków poddanych kontroli, w ramach trzech umów zleceń zawartych dnia 1 lutego 2024 r.: OPS-1111-01/24, OPS-1111/02/24, OPS-1111-03/24.

7. Nieterminowym przekazaniu sprawozdania z realizacji Programu tj. z jednodniowym przekroczeniem terminu wynikającego z § 8 ust. 1 umowy z Wojewodą.
8. Niezapewnienie wystarczającego nadzoru nad realizacją zadania w związku z ww. nieprawidłowościami, a także licznymi rozbieżnościami, omyłkami pisarskimi i niedopatrzzeniami opisanymi w pkt III niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Podsumowując wyniki kontroli informuję Pana, że prawidłowość wykorzystania środków Funduszu Solidarnościowego przeznaczonych na realizację zadania w ramach resortowego Programu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej "Opieka wytchnieniowa" - edycja 2024 została oceniona **pozytywnie pomimo stwierdzonych nieprawidłowości**.

Mając na względzie powyższe ustalenia **zobowiązuję Pana** do zwrotu środków wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem w łącznej kwocie **800,00 zł** wraz z odsetkami liczonymi w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, poczynwszy od dnia ich przekazania z budżetu państwa, na rachunek bankowy MUW o numerze 59 1010 1010 0100 6718 9230 1000, w ciągu 15 dni od otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, zgodnie z art. 169 ust. 1 i 5 ustawy o finansach publicznych.

Ponadto, **zobowiązuję Pana** do podjęcia działań mających na celu wyeliminowanie powstawania w przyszłości stwierdzonych nieprawidłowości, a w szczególności do:

1. Rzetelnego i bezbłędnego ujmowania operacji gospodarczych, w tym refundacji wydatków, w ewidencji księgowej MGOPS oraz dokonywania stosownych księgowień odzwierciedlających stan rzeczywisty, zgodnie z art. 24 ust. 1-3 ustawy o rachunkowości.
2. Wypłaty wynagrodzenia z tytułu świadczenia opieki wytchnieniowej po wykonaniu przedmiotowych usług tj. za godziny zrealizowane i wykazane w *karcie rozliczenia usług*.
3. Terminowego wypłacania wynagrodzeń za realizację usług opieki wytchnieniowej, wynikającego z zawartych umów zleceń.
4. Dochowania należytej staranności przy dokonywaniu kontroli merytorycznej i formalno-rachunkowej dowodów księgowych, tak aby wszystkie dowody księgowe potwierdzające dokonanie operacji gospodarczej, spełniały wymogi art. 21 i 22 ustawy o rachunkowości.
5. Obliczania i pobierania jako płatnik zaliczek na podatek dochodowy oraz wpłacania go we właściwym terminie organowi podatkowemu, w przypadku braku pisemnego wniosku podatnika o niepobieranie zaliczek w danym roku podatkowym, o którym mowa w art. 31 c. ust. 1 ustawy o podatku dochodowym.
6. Ponoszeniu wydatków ze środków Funduszu Solidarnościowego zgodnie z celem na jaki zostały przyznane oraz rozliczone w sposób niebudzący wątpliwości, na podstawie wypełnionych *kart rozliczenia usług*.
7. Terminowego przekazywania sprawozdania z realizacji Programu, wynikającego z zawartej umowy z Wojewodą.

8. Wzmoczenia nadzoru nad realizacją kontrolowanego zadania w związku z ww. nieprawidłowościami, a także licznymi rozbieżnościami, omyłkami pisarskimi i niedopatrzzeniami opisanymi w pkt III niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze, a na podstawie art. 49 ww. ustawy zobowiązuję Pana do przekazania w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, pisemnej informacji z powołaniem numeru pisma WK-IV.431.1.14.2025, o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

z upoważnienia Wojewody Mazowieckiego

Artur Subda

Dyrektor Wydziału Kontroli

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/